MİMAR SİNAN

SUPHİ SAATÇİ

RESİMLEYEN
Y. METİN KESKİN

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1629
ÇOCUK / GENÇLİK: 9

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-024-1

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: İstanbul 1987
4. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Kapak ve İç Tasarımı: Ötüken

Resimleyen: Y. Metin Keskin

Dizgi-Tertip: Ötüken

Baskı ve Cilt: PELİKAN BASIM MATBAA LTD. ŞTİ.
Kayabaşı Mah. Ulubatlı Hasan Cad. No:2H, İç Kapı No:19
Başakşehir / İSTANBUL
Sertifika No: 40619

İstanbul- 2021

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

ÖN SÖZ

Mimar Sinan'ı ele alan bu kitap yeni yetişen gençlerimiz için hazırlanmıştır. Büyük usta 1588 yılında vefat etmiştir. Yaklaşık dört buçuk yüzyıl önce aramızdan ayrılmıştır. Buna rağmen onu biz unutamıyor ve her fırsatta saygıyla anıyoruz. Çünkü o eserleriyle her zaman aramızda yaşıyor.

Nerede dolaşırsak dolaşalım, mutlaka Mimar Sinan'ın bir yapısı ile karşılaşıyoruz. İstanbul'un siluetini taçlandırdığı eserler, bize gurur veriyor. Şehzadebaşı, Süleymaniye, Sokullu Mehmet Paşa, Rüstem Paşa bir dünya başkenti olan İstanbul'un tarihî yarımadasını süslüyor. Beyoğlu, Beşiktaş, Eyüpsultan ve Üsküdar'da yaptığı eserleri görüyor ve ona dua ediyoruz.

Edirne'den ta İzmit'e kadar uzanan Marmara Bölgesi'nde Sinan'ın eserlerini hayranlıkla seyrediyoruz. Onun yaptığı camiler, medreseler, kervansaraylar, hanlar, hamamlar, su kemerleri, köprüler Balkanlardan Yakındoğu'ya tüm Osmanlı coğrafyasını kapsıyor.

Osmanlı kent kültürünü yücelten ve tüm imparatorluğa yayan Sinan, Türk medeniyetini dünyaya tanıtmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun yarattığı yüksek kültürü, onun sayesinde anlamaya çalışıyoruz.

Onun Süleymaniye'si ve Selimiye'si iki görkemli şaheser olarak UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesine alınmıştır. Bunlar "insanın yaratıcı dehasının şaheserleri" olarak "üstün evrensel değer" taşıdığı için tüm dünya tarafından kabul görmüştür.

Sinan'ın mimarlığı kuşkusuz yoktan var olmamıştır. O yaşadığı çevreyi inceleyerek anlamaya çalışmıştır. Mimarlık ve mühendislik bilgilerini derinleştirerek kendini yetiştirmiştir. Geçmiş kültürel mirası inceleyerek, geleceğe bakmıştır. Ona sahip çıkan ve yetişmesini sağlayan Osmanlı Devleti de kendisine her türlü imkânı sağlamıştır. Sinan da çalışkanlığı ve zekâsı ile mimarlık ve mühendislik becerisini ortaya koyarak devletine ve milletine hakkıyla layık olabilmiştir. Böylece tarihimizin en büyük yüzyılında parlak bir yıldız olarak doğmuştur.

Mimar Sinan'ın hayatı hepimize örnek olmalı ve yolumuza ışık tutmalıdır. Özellikle çocuklarımız ve gençlerimiz Sinan'ı andıkça, ne kadar büyük bir millete mensup olduğumuzu düşünerek moral bulmalıdır. Ayrıca atalarımızın bütün bir insanlık tarihine zengin bir uygarlık mirası bıraktıkları bize gurur vermelidir. Kültürümüze ve uygarlık tarihimize yapmış olduğu katkılardan dolayı Sinan'ı rahmet, minnet ve hayırlı dualarla anıyoruz.

Suphi Saatçi
Etiler, Ocak 2019

Tasarlayıp uyguladığım birçok cami, mescit ve diğer anıtsal yapıları bir kitapta topladım. Dünya durdukça eserlerimi gören sağduyu sahiplerinin çabamın ciddiyetini anlayacaklarını umarım. O zaman eserlerime insaf ile bakarak beni hayırlı dualarla anacaklardır inşallah.

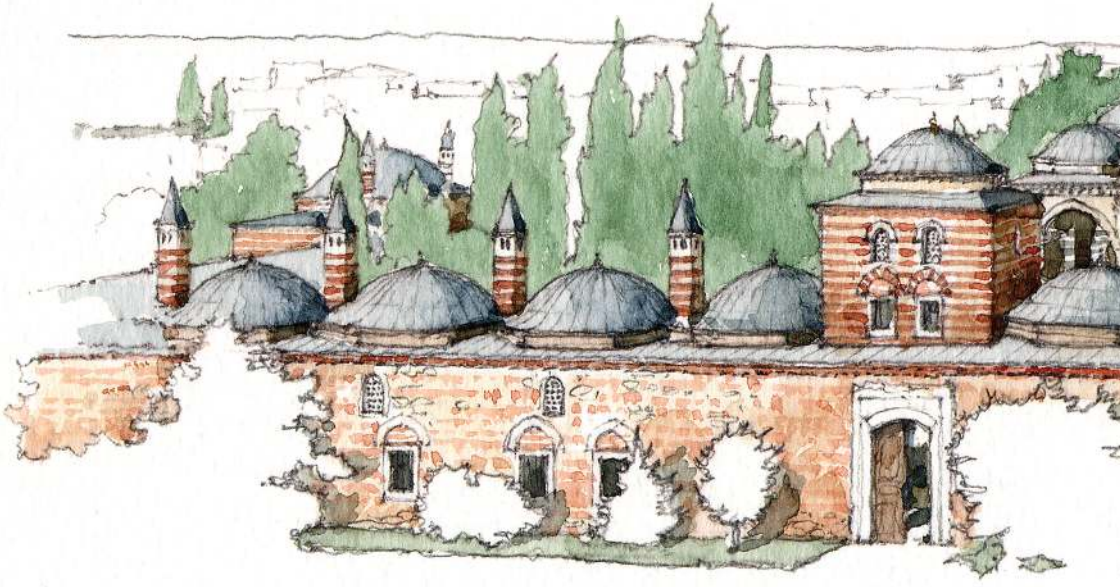
Mimar Sinan

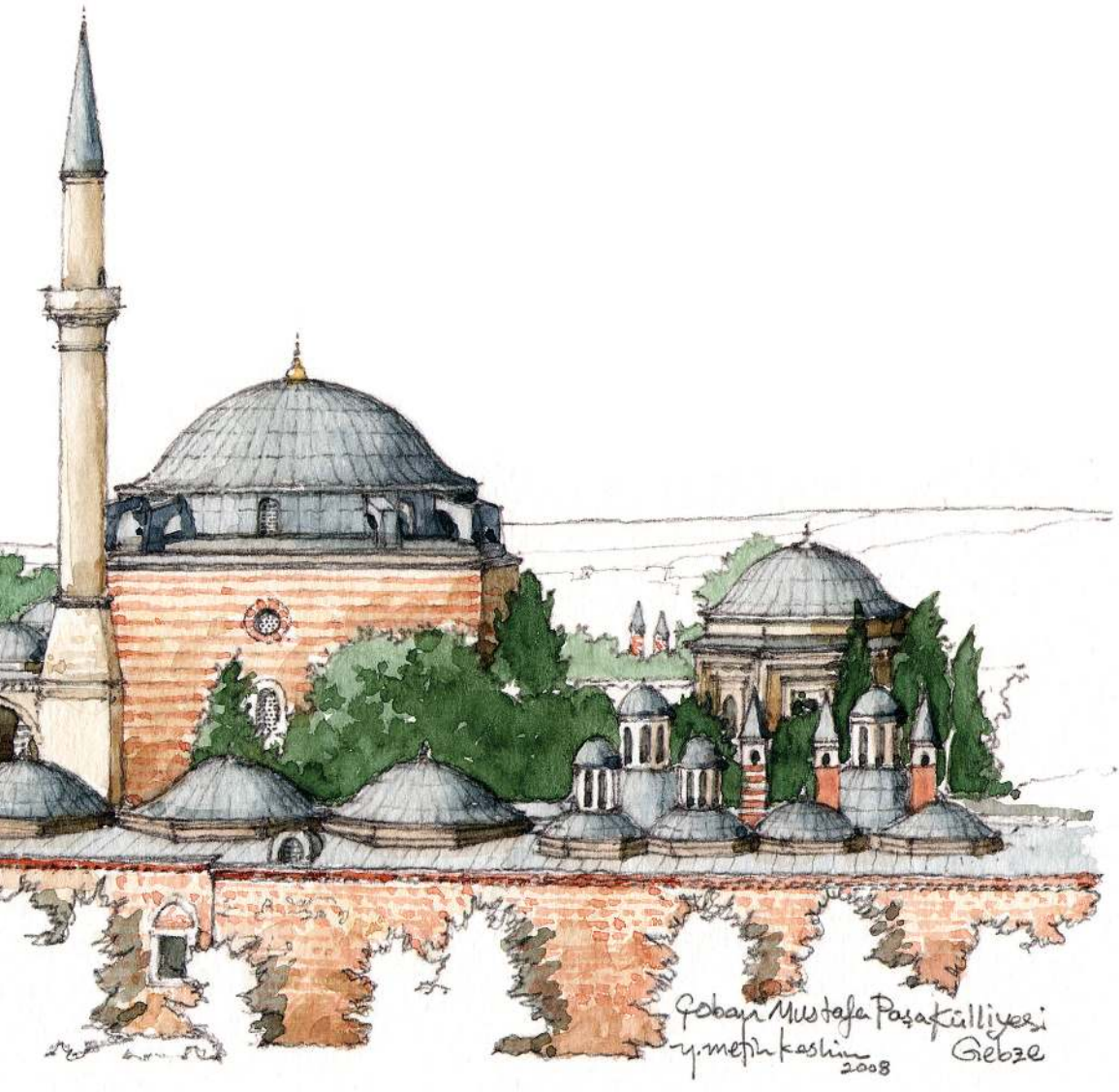

ÇOBAN MUSTAFA PAŞA KÜLLİYESİ

GEBZE / KOCAELİ

Gebze'nin merkezinde yer alan ve İstanbul-Bağdat yolu üzerinde bulunan önemli menzil külliyelerinden biridir. Cami, medrese, kervansaray imaret, tekke ve türbeden oluşur. Külliyenin merkezinde yer alan cami tek kubbelidir. Memluk üslubunda kakma mermer bezemesi ve ahşap işçiliği değerlidir.

Çoban Mustafa Paşa Külliyesi
Gebze
y.mefik kaslim
2008

SULTAN SELİM CAMİSİ
(Cümle kapısından ayrıntı)
KARAPINAR / KONYA

Konya Karapınar ilçe merkezinde bulunan camiyi Sultan İkinci Selim, 1563 yılında şehzadeliği döneminde yaptırmıştır. Cami külliyenin ana yapısıdır. Mimar Sinan'ın eseri olan külliye cami, imaret, medrese, tabhane, kervansaray, türbe ve hamamdan oluşmaktadır.

Mimar Sinan'ın Kayseri'nin Gesi Bucağı'na bağlı Ağırnas Köyü'nde doğduğu biliniyorsa da doğum tarihi üzerinde araştırmacılar arasında bir fikir birliği yoktur. Kimi araştırmacılar Sinan'ın 1490, kimi 1495, kimileri de 1500 yılında doğduğunu tahmin ediyorlar. Ancak Sinan'ın on beşinci yüzyılın sonlarında doğmuş olabileceği akla daha yatkın görünüyor.

Daha çok Koca Sinan adı ile anılan sanatçı, kendinden Abdülmennan oğlu Sinan diye söz etmektedir. Bazı kaynaklarda ise Abdullah oğlu Yusuf adını kullanmıştır. Ancak ünü, en çok Mimar Koca Sinan olarak yaygınlaşmıştır.

Mimar Sinan'ın Osmanlı Padişahı Yavuz Selim döneminde Kayseri Sancağı'ndan 1512-1513 yıllarında devşirildiği biliniyor. O zaman devşirilen çocuklar, Osmanlı devlet sistemine göre Acemoğlanlar sınıfı adı altında yetiştirilirlerdi. Böylece herkesin seçeceği mesleğe göre uygulamalı eğitim görmesi sağlanırdı. Sinan da, öteden beri ilgi duyduğu dülgerlik mesleğini seçti. Bir süre İstanbul dışında hizmet yaptı. Yavuz Selim'in ordusunda İran Seferi'ne katıldı.

Sinan önceleri dülgerlik sanatında görgü ve deneyimlerini ilerletti. Bu arada yetenekli ustaların yanında yapı sanatına da çalıştı. Daha sonra İstanbul'a getirildi. Acemioğlanlıktan yeniçeri oldu. Yeniçerilik geleneğine göre, Hacı Bektaş Ocağı'na bağlandı.

Bu sıralarda Yavuz Selim ölmüş yerine oğlu Kanuni Sultan Süleyman tahta geçmişti. Sinan yeniçeri olarak ordu ile 1521'de Belgrad, 1522 yılında da Rodos seferlerine katıldı. Katıldığı seferlerde ordunun geçmesini kolaylaştıracak yol ve köprüler inşa etti. Dönüşte atlı sekban rütbesine yükseldi. 1526 yılında ise Mohaç Seferi'ne katıldı. Bu kez acemioğlanlar yayabaşısı ve ardından zemberekçibaşı oldu.

HÜSREV PAŞA KÜLLİYESİ

HALEP/ SURİYE

Suriye'nin Halep kentinde inşa edilen tek kubbeli bir yapıdır. Cami ve buna iki yandan bitişik tabhane odaları, medrese ve imaret ile birlikte bir külliye oluşturur. Şam, Rumeli ve Mısır Beylerbeyi Hüsrev Paşa tarafından yaptırılmıştır. Cami Hüsrev Paşa'nın ölümünden sonra 1546 yılında tamamlanmıştır.

